

Informacija o izvozu in uvozu

DOGAJANJA IN PREDVIDEVANJA NA
PODROČJU PRODAJE IN IZVOZA ZA
5-MESEČNO OBDOBJE LETA 1981

1. Uvod

Za nami je že prvih 5 mesecev planskega obdobja leta 1981, ki nam omogoča, da si ustvarimo določeno sliko dogodkov na tržišču, doseganje realizacije v tem obdobju in da predvidimo dogajanje za vnaprej.

Kot smo že ugotovili s prejšnjimi poročili, je bilo leto 1980 prelomno obdobje v poslovanju in proizvodnji z baterijami. Po konstantni stopnji rasti porabe baterij na jugoslovanskem tržišču je v marcu leta 1980 prišlo do hitrih sprememb, ki so se kazale v zastoju prodaje. To ni bil začasen pojav, ampak posledica sprememb v pogojih gospodarjenja na jugoslovanskem tržišču, o čemer smo že pisali v poročilih iz leta 1980. Od takrat do danes so bila obdobja boljšega ali slabšega plasmaja baterij, toda vzeto v celoti prodaja, ne samo da stagnira, ampak upada.

Izhajajoč iz teh ugotovitev in spoznanj smo na domačem tržišču planirali manjši obseg fizične prodaje baterij kot v letu 1980 in veliko višjo stopnjo rasti izvoza, da bi proizvodnjo zadržali nekje na ravni preteklega leta.

Naša predvidevanja in spoznanja, ki smo jih normirali s

sprejetjem gospodarskega načrta za leto 1981, se na domačem področju gibljejo zadovoljivo in celo lahko rečemo skladno s planom, toda velike upade imamo na področju izvoza.

Da bi ta naša informacija komercialnega področja bila popolna bi jo razdelil na tri področja in sicer na področje - domače prodaje, izvoza in nabave.

2. Področje domače prodaje

V naši informaciji bomo izhajali le iz podatkov fizičnega obsega prodaje, kajti finančne rezultate bosta obdelala tako računovodsko področje kot tudi plansko organizacijska služba.

Finančni kazalci uspešnosti se lahko razlikujejo od fizičnega obsega prodaje zaradi različne strukture prodaje, ki ima večje ali manjše finančne učinke. Realizacijo fizičnega obsega prodaje za petmesečno obdobje bomo ponazorili s sledečo tabelo:

Tabela količinske realizacije I-V.

Mesec	Doseganje v primer. s planom 1981 (indeks)	Doseganje v primer. z letom 1980 (indeks)
Januar	96	62
Februar	101	67
Marec	98	74
April	71	63
Maj	92	85
Kumulativno	92	68

V nadaljevanju bi to informacijo obdelali na dveh najpomembnejših področjih in sicer na področju domače prodaje in izvoza.

Kljub temu, da so se gospodarska dogajanja, ki vplivajo na plasma naših baterij, zaostri-la še bolj kot smo sploh planirali, smo lahko z rezultati poslovanja na domačem tržišču zadovoljni.

Da smo sploh dosegli tak rezultat prodaje gre predvsem zahvala nekaterim potnikom Iskra Commerce, ki prodajajo izključno naše baterije in ki dosegajo v najbolj neugodnih tržnih razmerah izredne rezultate, ki celo presegajo zastavljeni plan. Mislim, da bo potrebno takim delavcem izreči tudi s strani naših samoupravnih organov posebno pohvalo.

Če bi bili še bolj organizirani in skupaj z Iskra Commerce še bolj učinkoviti, lahko bi dosegli mogoče boljše rezultate za kakšen odstotek ne pa več, kajti tržišče enostavno ne sprejema.

Če se primerjamo s konkurenco lahko tudi ugotovimo, da gremo v korak z njimi (niti ne zaostajamo niti ne napredujemo) in da ugotavljamo enako stopnjo zaostajanja prodaje.

Nikakor s to ugotovitvijo ne smemo biti zadovoljni, kajti naš cilj je, da neprenehoma rastemo in da smo vedno bolj prisotni na vseh prodajnih mestih na področju Jugoslavije.

Pri tem nas je in nas še vedno mersikaj ovira. Reklamna sredstva, ki bi v pogojih zaostajanja prodaje morala biti večja, so pa v letošnjem letu veliko manjša zaradi na-

(nadalj. na 4. strani)

Nasvidenje v Kranju!

4. julij - Kranj '81
dan borca - dan Iskre

Letošnje srečanje delavcev ISKRE bo v soboto 4. julija na prostoru Gorenjskega sejma v Kranju. Kot vsako leto tudi tokrat pričakujejo organizatorji - letos je to Elektromehanika iz Kranja - veliko število udeležencev, katerim se bomo priključili tudi Zmajevci.

Če bo vreme lepo in običajno je bilo na takšnih srečanjih še kar ugodno, bo lahko prireditelvi prijetno povezana z lepim izletom v gorenjsko metropolo.

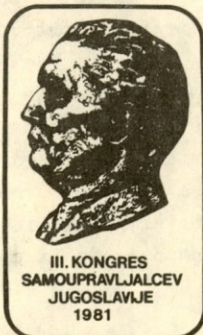
Kot je že običaj, se bomo tudi letos podprli z že objavljenim paketom, ki vsebuje golaž, kruh, liter pijače, plastični kozarec, lesena žlica, servieta, značka in vrečka. Skledo z nalepko (izdelek zadruga Komenda) pa si bo vsakdo odnesel domov za spomin na srečanje, ki zna biti prijetno in sproščeno, pri čemer mnogo zavisi tudi od nas samih.

Torej nasvidenje v Savskem logu v Kranju 4. julija ob Dnevu borca.

My

Delegat na kongresu

MRAVLJA Albina, delavka na komercialnem področju v Zmaju je bila delegat na III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije od 16. do 18. junija 1981 v Beogradu.

III. KONGRES
SAMOUPRAVLJALCEV
JUGOSLAVIJE
1981

Beseda urednika

Skoraj se bo letošnje leto prevesilo v drugo polovico, ki bo znatno krajša za proizvodno realizacijo zaradi letnih dopustov. Zaradi tega bo nastalo zatišje na vseh področjih našega delovnega življenja, vseh samoupravnih in družbeno političnih aktivnosti, ki bodo ponovno zaživele potem, ko se spočiti vrnemo na svoja delovna mesta.

Ta čas pa je namenjen hotenju po sprostivni, duševni in telesni razbremenjenosti in želji, da se čimveč naužijemo naravnih dobrin, sonca, zraka, vode. Na vse strani se bomo razkropili.

Naše glasilo je tokrat naravnano bolj poletno, s tem pa ne zmanjšuje pomembnosti in vsebinske teže nekaterih prispevkov, ki imajo trajnejšo vrednost. Ob tem velja še posebej opozoriti na sestavke "Trije kongresi samoupravljalcev - tri stopnje samoupravnega razvoja" dalje "Stabilizacija in ohranitev standarda delavcev" ter "Samozščita pa taka..." in še kaj.

Tokrat smo morali redakcijo glasila zaključiti nekoliko preje, da bi pravočasno izšlo iz tiskarne še pred vašim odhodom na dopust. Tudi glasilo bo imelo daljši premor.

Vsem bralcem želim čimveč prijetnih sončnih dni in toplo morje. Z glasilom pa nasvidenje v septembru.

Vaš urednik

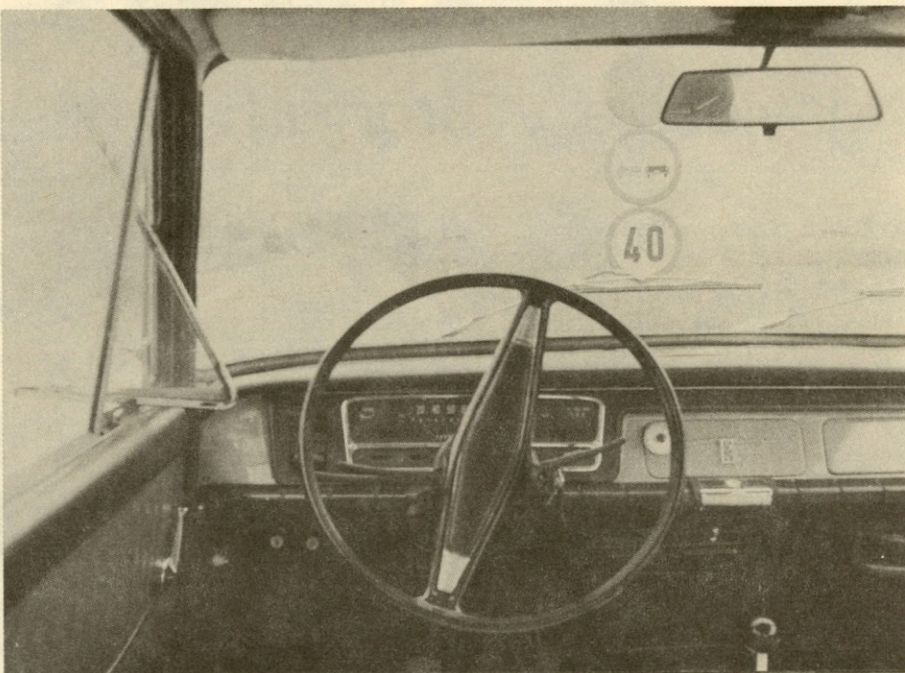
(nadalj. z 2. strani)

raščanja cen in zakonske omejitve.

Ekonomska propaganda preko javnih medijev le deloma deluje. Deloma zato, ker poteka le preko vseh vrst dnevnega informativnega tista, ne poteka pa preko televizije kot najbolj neposrednega in učinkovitega medija ekonomske propagande. To pa zato ker smo imeli nekatere objektivne težave (daljše snemanje kot je bilo predvideno, izdelava kopij-filmov itd.), toda upamo, da bomo v kratkem tudi priče te vrste propagande.

Nasploh moramo povedati, da intenzivno delamo na vseh vrstah ekonomske propagande v skladu s planom in dogovorom in da bo naslednje obdobje veliko bolj intenzivno s propagiranjem naših izdelkov preko vseh vrst obveščanja s ciljem pospeševanja prodaje in doseganjem plana. Pripravljamo tudi nekatere akcije pospeševanja prodaje v času turistične sezone na področju jadranske obale. Vse nam to vлива upanje, da bo prodaja le začela naraščati.

Ob tem naj povemo še to, da bomo v drugem polletju s plasmajem baterij imeli še večje težave, ker je v maju prišlo do sprememb zunanjetrgovinskih režimov po katerih so med ostalimi proizvodi tudi naše baterije, ki so prišle z blagovnega kontingenta na takozvani prosti uvoz (LB). S tem obstaja možnost, da bodo trgovske organizacije zaradi večjega dobička uvažale baterije, katerih svetovne cene so zelo nizke in nam lahko povzročijo še večje upadanje, v kolikor se ne bomo v tem že vnaprej bori-

13. julij
čestitamo
ob prazniku šoferjev

li. Na to spremembo bomo dali vsi trije proizvajalci baterij svoje pripombe in zahtevali z utemeljitvijo vrnitev režima na prejšnje stanje.

3. Področje izvoza

Ko na področju domače prodaje ugotavljamo parametre, ki nakazujejo določeno izboljšanje in porast, je položaj na področju izvoza, tako sedanjí kot bodoči, zelo kritičen in zapleten.

V prvih petih mesecih smo dosegli le 17 odstotkov plana izvoza, kar je zelo neugodno in celo kritično za nadaljnjo proizvodnjo, ker če ne ustvarimo dovolj deviz, ne moremo uvažati repromateriala za redno in nemoteno proizvodnjo.

Zaradi nedoseganja uvoza bi že imeli težave z nabavo re-

promateriala zaradi pomanjkanja deviz, če ne bi najeli preko interne banke "Iskra" deviznega komercialnega kredita v znesku 570.000 \$, kot premostitev za drugi in deloma tretji kvartal.

To nam narekuje še večjo obveznost in odgovornost v doseganju izvoza za katerega je predvsem in v prvi vrsti odgovorna delovna organizacija Iskra Commerce, ki mora po samoupravnem sporazumu in ki ima za to usposobljeno zunanjetrgovinsko mrežo, doseči izvoz v načrtovanem obsegu.

Mislimo, da je na tem področju s strani Iskra Commerca premalo storjenega za doseganje izvoza in da bo treba tudi za baterije vložiti veliko več napora, da bi ujeli zamujeno.

M. Vukašinióvič

Pravilnik o oblikovanju cen

Podlaga za oblikovanje pravilnika o cenah najdemo v zakonu o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen. Ta zakon je zvezni in ureja temelje sistema cen in družbeno kontrolo cen, ki se uporabljajo na enotnem jugoslovanskem trgu.

Politika cen je sestavni del gospodarske politike. Cena pa je kot izraz delovanja ekonomskih zakonitosti zlasti tržnih zakonitosti po tem zakonu instrument menjave proizvodov in storitev na enotnem jugoslovanskem trgu, kakor tudi bistvena sestavina samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov in pogodb, s katerimi se ureničujejo in razvijajo odnosi pri pridobivanju in delitvi dohodka med organizacijami združenega dela oz. med drugimi udeleženci družbene reprodukcije.

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela oblikujejo v odnosih medsebojne odgovornosti, povezanosti in odgovornosti samostojno ceno za svoje proizvode in storitve.

Tako moramo imeti na ravni obeh temeljnih organizacij pravilnik o oblikovanju cen in družbeni kontroli cen. Vsebinsko sta pravilnika razdeljena na deset poglavij in sicer: temeljne določbe, oblikovanje cen proizvodov, merila za oblikovanje cen, prodajni pogoji, cenik,

postopek za oblikovanje cen, družbena kontrola cen v temeljni organizaciji, sledi poglavje obveznosti temeljne organizacije v zvezi z družbeno kontrolo cen in odgovornost temeljne organizacije pri oblikovanju cen in družbeni kontroli cen, zadnje poglavje pa so prehodne in končne določbe.

Pri oblikovanju cen ni dovoljeno izkoristiti monopolnega položaja in na ta ali drug nezakonit način spraviti v neenakopraven položaj druge organizacije združenega dela.

Cene se morajo oblikovati glede na cene enakih ali sorodnih že obstoječih proizvodov na domačem trgu oz. svetovnem trgu.

Pri oblikovanju cen in izvajanju družbene kontrole cen izhaja temeljna organizacija iz meril, določenih v zakonu. To so:

1. razmerja med ponudbo in povpraševanjem na domačem trgu
2. vpliv svetovnih cen na raven in razmerje cen na domačem trgu, na odnose pri pridobivanju in delitvi dohodka ter razvojno politiko družbe
3. gibanje povprečne produktivnosti dela in smotrno izkoriščanje produkcijskih sredstev za proizvodnjo slehernega proizvoda in storitve

4. delitev celotnega dohodka družbe med panoge oz. dejavnosti v sorazmerju z njihovo produktivnostjo dela, uspešnostjo upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Poleg teh meril mora temeljna organizacija upoštevati še:

1. spodbujanje razvoja proizvodnih sil družbe
2. vpliv cen na gibanje življenjskih stroškov.

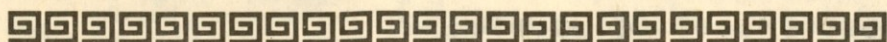
Pri oblikovanju in spreminjanju cen se upoštevajo vsa navedena merila. Vplivnost le teh pa je lahko različna.

Merila smo na kratko opredelili. Izhodišča za oblikovanje cen in družbeno kontrolo cen so torej ekonomske zakonitosti v razmerah socialistične blagovne proizvodnje, vodilo pa sta stabilnost gospodarstva in trga, spodbujanje produktivnosti dela in uspešnost gospodarjenja z družbenimi sredstvi pri pridobivanju dohodka, prav tako pa tudi zagotavljanje ekonomskega in socialnega razvoja ter izboljšanje konkurenčne sposobnosti v mednarodni menjavi proizvodov.

Na ravni temeljne organizacije je oblikovanje cen urejeno s pravilnikom, ki je predpogoj, da lahko gremo v postopek spreminjanja cen. Na ravni delovne organizacije pa bomo uredili način oblikovanja cen s samoupravnim sporazumom.

D.Kastelic

Letošnji jubilej – 25 let Zmaja v Šentvidu

Samozaščita pa taka...

Pogosto sicer pravimo, da je varnostno-politični položaj pri nas dober, ugotovitve varnostnih organov in inšpekcij na posameznih področjih pa vendarle ne dovoljujejo nikakršnega samozadovoljstva. Prevečkrat se pokaže, da navkljub govorjenju in pisanju o družbeni samozaščiti in splošnem ljudskem odporu ljudje še vedno ne vedo natančno, kakšna je vloga posameznih sestavin znotraj tega, tudi za sindikat pomembnega področja.

Ne samo nezadovoljiva obveščenaost in pomanjkljivo poznavanje, tudi konkretnega samozaščitnega in varnostnega ravnanja je ponekod premalo, drugače varnostni organi in pristojne inšpekcije ne bi našle tega, kar so.

Z gotovostjo lahko rečemo, da je osemdesetim odstotkom okvar, požarov, nesreč in še bi lahko naštevali, botrovala malomarnost, neprevidnost in neizpolnjevanje delovnih dolžnosti oziroma nespoštovanje norm in pravil. Torej je družbena samozaščita tu padla na izpitu.

Za nas so posebej zanimivi in zaskrbljujoči podatki o stanju v organizacijah združenega dela. V posameznih preverjanjih so zadolženi na primer ugotovili, da tisti, ki so zadolženi za varovanje premoženja in objektov, to svoje delo često opravljajo nevestno in neodgovorno, odkrili so zaskrbljujoče veliko število poklicnih voznikov, ki so bili

že v zgodnjih jutranjih urah pod vplivom alkohola. V organizacijah, ki se ukvarjajo s transportno dejavnostjo, so ugotovili, da je dohodek često pred varnostjo, da veliko preveč vozil ni tehnično brezhibnih, vozniki pa so preobremenjeni. Ponekod so bile blagajne čez noč odklenjene, lahko vnetljive snovi so bile neustrezno uskladiščene, in še in še. Notranje kontrole kot da ni. Pa ne samo to. Ko so iskali krivce, se je vsa stvar šestokrat ustavila pri delavcih - tu pa nekaj ni v redu.

Poslovodni organi in delovno zadolženi posamezniki za določena (v teh primerih pomembna) področja doslej - obveznostim ustrezno - za svoje (ne)izpolnjevanje niso tudi odgovarjali. Ali drugače: njihove (ne)krivde niso ugotavljali, torej osebne odgovornosti (razen ko je šlo za delavce) nismo dovolj uveljavili. S tem pa je nujno treba prenehati, in tako bodo v prihodnje ukrepali tudi varnostni organi.

Ali so zaostreni pogoji poslovanja in gospodarjenja vzrok za lanskoletno povečanje (za desetino) gospodarskega kriminala, še ni povsem jasno, pomembno pa je, da smo v preteklosti preveč dopuščali ravnanje, ki ni bilo v mejah zakonskih predpisov in moralnih norm, je pa zagotavljalo poslovno uspešnost. Tako početje je bilo ponavadi kronano z uspehom, podira pa cel sistem odnosov in pravil v ekonomskem sistemu in je zaradi tega tudi družbeno škodljivo. Tudi tu se samo-

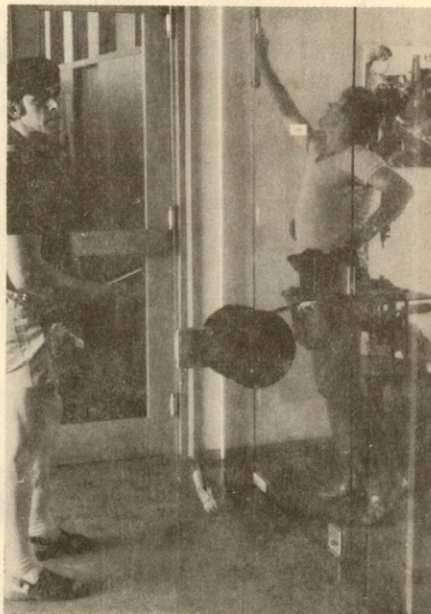
zaščita ni izkazala, pa čeprav morebitnim višjim osebnim dohodkom navkljub.

Poslej bo treba - ob ne povsem jasnih prekinitvah dela, strojelomih in širjenju nesamoupravnih predlogov za reševanje določene problematike - stvari malo bolj vzeti pod drobnogled, tudi zaradi suma, da gre za organizirano početje.

Kaj je še mogoče storiti? Zakaj bi na primer na tisoče prostovoljnih gasilcev samo gasilo požare, ko pa je mogoče tudi preventivno delovati in opozarjati na možne vzroke požarov!

In ne nazadnje: pozornost ob poslovnih stikih s tujci - kupcev in trgovcev vedno ne zanimajo samo poslovne stvari ali lepote naše domovine - ki pozorno prisluhnejo vsemu v zvezi z aktualnim ekonomskim in političnim položajem.

Informacije RS ZSS
za obveščanje v ZD

Junijsko generalno čiščenje stekla je kletnim prostorom nasploh še najbolj koristilo - več svetlobe, manj luči.

Večja inovacijska dejavnost

Na vseh nivojih in v vseh javnih občilih lahko zasledimo napore za večjo inovacijsko dejavnost. Tudi v Zmaju tečejo prizadevanja v to smer. Ena izmed prvih nalog je pospešeno reševanje starih prijav.

Delavska sveta obeh temeljnih organizacij sta obravnavala sledeče primere:

TOZD Baterije Ljubljana je na svojem 4. zasedanju dne 3.6.81 sprejel sklep, da se tov. Tratnik Janiju, strojevodji izplača enkratna nagrada v znesku 4.000 din za koristno tehnično rešitev z naslovom grafitne elektrode za varjenje na avtomagregatu.

Nadalje je na isti seji delavski svet sprejel sklep o izplačilu enkratne nagrade tov. Čamernik Janezu, samostojnemu konstruktorju za uspešno opravljeno nalogo Montažna linija 3R 12, v znesku 30.000 din. Konstrukcija stroja je bila uspešna, stroj je bil izdelan in je začel obratovati v predvidenem roku. Prihranki so nastali pri materialnih stroških, predvsem pa se je povečala produktivnost dela na liniji 3R 12.

Naslednji dan je bil delavski svet v TOZD Specialne baterije, ter je bil sprejet sklep da se tov. Azinovič Stojana nagradi z enkratno nagrado v znesku 10.000 din, za inovacijski predlog: Naprava za doziranje dvokomponentnega elektrolita.

S tem smo vse stare prijave

rešili, razen treh vlog za pridobitev patentov, kateri ne spadajo v pristojnost naše komisije, ampak v pristojnost zveznega zavoda za patente v Beogradu. Kljub urgenci od-

govora še nismo prejeli. Tri prijave pa je komisija odklonila zaradi negativnega mnenja strokovne službe.

Kot zanimivost je potrebno poudariti, da zadnje tri prijave, ki so prišle na komisijo (dveh še nismo obravnavali) so prišle iz TOZD Baterije. Iz TOZD Specialne baterije in skupnih služb pa ni predlogov.

Jože Lavrin

V jeseni avtomatsko pokrivanje baterij

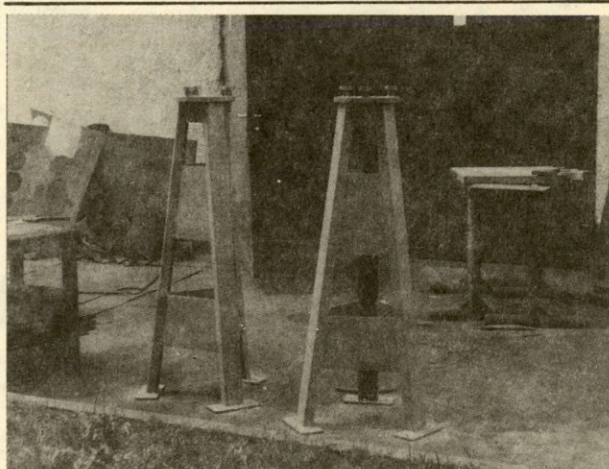
Stroj za avtomatsko pokrivanje baterij 3R 12 s plastičnimi pokrovkami je skoraj gotov. Ta trditev je v mesecu juniju le načelna, kajti stroj je bil načrtovan in izdelan v naši strojni delavnici do tiste stopnje, ko ga je bilo treba demontirati in prepleskati. Vzporedno s tem sta bila izdelana še dva stojala za namestitev vibratorjev, iz katerih se bodo pokrovke pravilno usmerjale na podajalna mesta. Pokrovke bodo nekoliko drugačne od sedanjih, saj jih je treba prilagoditi zahtevam stroja in ki jih v tem času še nimamo.

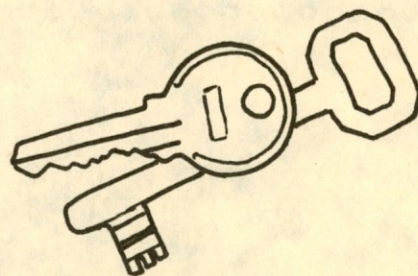
Kot je bilo slišati, naj bi stroj v jeseni že poskusno stekel. Do takrat pa je treba izvesti montažo in praktičen preizkus.

Nedvomno bo stroj za avtomatsko pokrivanje ploščatih baterij nov korak pri modernizaciji baterijske proizvodnje, obenem pa bo sprostil delavke - ročne pokrivalke. Upajmo, da bomo lahko že v septembru bolj konkretno prikazali in opisali dolgo pričakovano noviteto lastne konstrukcije in izdelave z avtorji vred. My

"Mrtvi" del dvorišča za upravno zgradbo je večinoma izkoriščen kot dodatek strojne delavnice.

Na sliki: stojala za vibratorje stroja za avtomatsko pokrivanje baterij 3R 12

O stanovanjskih posojilih

V delovni skupnosti skupnih služb je bilo razpisanih 1.076.000 din sredstev za stanovanjska posojila. V roku je podalo vloge 9 prosilcev, ki so skupno zaprosili za 2.713.000 din. Komisija za delovna razmerja je o dodeljevanju posojil razpravljala na seji dne 11.6.1981, skušala je realno oceniti potrebe prosilcev, v največji možni meri je skušala ugoditi prosilcem, ki se v razpisih pojavljajo že prejšnja leta, ter bi z letošnjim posojilom lahko dokončno rešili stanovanjski problem.

Stanovanjska posojila so v letošnjem letu v delovni skupnosti razdeljena takole:

1. Meda Rom - 95,7 točk po ocenjevalnem listu, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosila je 250.000 din, v preteklih letih je dobila 140.000 din posojila, letos ji je komisija odobrila 150.000 din posojila za dobo vračanja 20 let.
2. Anton Šalej - 84,7 točk po ocenjevalnem listu, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosil je 198.000 din, v preteklih letih je že prejel 177.000 din, letos mu je komisija odobrila 150.000 din za dobo vračanja 20 let.
3. Tatjana Rutar - 79,1 točk, sredstva potrebuje za dograditev stanovanjske hiše, zaprosila je za 65.000 din, v preteklih letih je prejela 160.000 din posojila, letos

ji je komisija odobrila zaprošenih 65.000 din za dobo vračanja 10 let.

4. Stojan Azinovič, 77,9 točk, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosil je za 400.000 din, posojila doslej še ni dobil, letos mu je komisija odobrila 280.000 din posojila za dobo vračanja 25 let.

5. Marta Barborič - 61,8 točk, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosila je za 300.000 din, v preteklosti je prejela 140.000 din posojila, letos ji je komisija odobrila 200.000 din posojila za dobo vračanja 25 let.

6. Pavle Križ, 50,0 točk, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosil je za 250.000 din posojila, v preteklosti je prejel 30.000 din, letos mu je komisija odobrila 150.000 din posojila za dobo vračanja 25 let.

7. Simona Germšek, 52,7 točk, sredstva rabi za nakup stanovanja, zaprosila je za 350.000 din posojila, doslej posojila še ni dobila, komisija ji je odobrila 201.000 din posojila za dobo vračanja 25 let.

Janja Kelbič - 63,2 točk je zaprosila za 80.000 din posojila, vendar je kasneje od vloge odstopila, Stevan Dimič, 56 točk po ocenjevalnem listu pa je zaprosil za 800.000

din posojila za nakup stanovanja, vendar ustrezne dokumentacije ni predložil. Stanovanjski problem se mu bo pomagalo reševati v prihodnjem letu.

Skupno je bilo tako odobrenih 1.196.000,- din za stanovanjska posojila v delovni skupnosti.

Komisija je razdelila tudi sredstva izven razpisa, ki jih ni porabil tov. Lipovec v lanskem letu.

V TOZD Baterije Ljubljana je bilo v letošnjem letu razpisanih 1.470.000 din sredstev za stanovanjska posojila. Na razpis se je prijavilo 8 prosilcev, ki so skupno zaprosili za 1.240.000 din.

Komisija za delovna razmerja temeljne organizacije je razpravljala o dodeljevanju stanovanjskih posojil na seji dne 11.6.1981.

Komisija je sprejela naslednjo odločitev o dodelitvi posojil:

1. Vera Sirnik - 116,5 točk po ocenjevalnem listu, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosila je za 60.000 din, v preteklosti je prejela že 190.000 din posojila, komisija ji je odobrila 60.000 din za dobo vračanja 25 let.

2. Viktor Štirn, 81,3 točke, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosil je za 120.000 din, v preteklosti je prejel 40.000 din

posojila, komisija mu je odobrila 120.000 din za dobo vračanja lo let.

3. Janez Rebernik - 76,3 točke, sredstva rabi za gradnjo prizidka, zaprosil je za 150.000 din, v preteklosti je že prejel 140.000 din posojila, komisija mu je odobrila 150.000 din posojila za dobo vračanja 20 let, pod pogojem, da v roku predloži potrebno dokumentacijo.

4. Anton Žagar, 75,9 točk, sredstva rabi za dograditev hiše zaprosil je za 140.000 din, v preteklosti je prejel 155.000 din posojila, komisija mu je odobrila 140.000 din posojila za dobo vračanja lo let.

5. Jože Jelen, 71,7 točk, posojilo rabi za popravilo stanovanjske hiše, zaprosil je za 120.000 din, v preteklosti je dobil 100.000 din posojila, komisija mu je odobrila 80.000 din posojila za dobo vračanja lo let.

6. Suada Ibrišagič, 65,4 točke, želi kupiti stanovanje, zaprosila je 250.000 din, komisija ji posojila ni mogla odobriti, ker ni predložila nikakršne dokumentacije, delavka pa živi v težkih razmerah.

7. Božidar Velikonja, 57,2 točk, sredstva rabi za dograditev stanovanjske hiše, zaprosil je za 250.000 din posojila, v preteklosti je dobil 90.000 din posojila, komisija mu je odobrila 250.000 din za dobo vračanja 25 let.

8. Franc Mrhar, 56,0 točk, adaptira staro stanovanjsko hišo, zaprosil je za 150.000 din posojila, doslej posojila še ni dobil, komisija mu je odobrila 150.000 din poso-

jila za dobo vračanja lo let.

Komisija za delovna razmerja TOZD Baterije je tako razdelila 950.000,00 din za stanovanjska posojila. Ne-razporejenih je ostalo 520.000 din po razpisu oz. 720.000 din, ker vsa sredstva niso bila razpisana. Ta sredstva se bodo vezala ter bodo namenjena za nakup najemnih stanovanjskih enot v kolikor bo mogoče

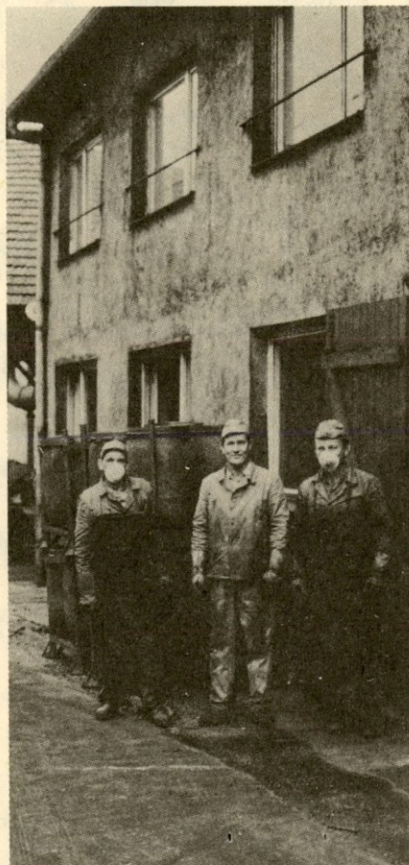
dobiti ustrezne rezervacije. Nekaj predlogov za razporeditev teh sredstev je bilo podanih na komisiji.

O razporejanju stanovanjskih posojil v TOZD Specialne baterije pred zaključkom redakcije še ni bilo ustreznih točnih podatkov, zato bomo o tem poročali v naslednjem glasilu.

mk

Mešalnica depol paste je postavljena

V novi mešalnici v TOZD Specialne baterije so 9.6.1981 proizvedli prvo, simbolično in poizkusno količino depol paste, kot na kratko imenujemo

črno zmes baterijskih materialov za Leclanche baterije.

S tem so zaključena glavna konstrukcijska in mongažna dela ter poizkusni zagon. Na vrsti je nadaljnje usposabljanje mešalnice za redno obratovanje, pri čemer je potrebno predvsem izdelati postopek za pripravo kvalitetnih depol past za različne tipe naših baterij.

Vsekakor predstavlja dogodek delovno zmago pri eni najpomembnejših nalog v temeljni organizaciji Specialne baterije, za proizvodnjo polizdelka, od katerega sta odvisni obe temeljni organizaciji. Njegova kvaliteta ter čimbolj produktivno proizvajanje pa je pomembno za vso delovno organizacijo.

T.Ogrin

Kako bodo pripravljavci depol paste zadovoljni z novo mešalnico? - Razgovor z njimi bomo objavili v naslednjem glasilu.

Trije kongresi samoupravljalcev – – tri stopnje samoupravnega razvoja

Prvi kongres - potrditev vrednosti samoupravljanja

Že tri desetletja je samoupravljanje trdnjavsko obzidje, od katerega se odbijajo vsi poskusi, da bi se jugoslovanski socializem spremenil v neko drugačno baje bolj učinkovito socialistično ureditev. Vendar za nas ni socializma brez samoupravljanja in vsak napad na samoupravljanje pomeni isto kot dvomiti o socialističnih ciljih družbe. Za nas ni demokracije brez samoupravljanja. Le-to je glavna linija ZKJ in prva bit jugoslovanske socialistične revolucije. Samoupravljanje je vez, ki spaja vse naše narode in narodnosti, nekaj, kar se nikdar več ne more odvzeti, prav tako ne enakopravnost, bratstvo in enotnost.

Da bi globlje dojeli veličino vsega tega, kar smo doslej

dosegli, je prav, da se spomnimo s čim smo začenjali, da se spomnimo časa in dosega I. in II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, ki stojita kot mejna kamna na naši samoupravni poti. Prvi je bil leta 1957 v tistih junijskih dneh, ko je bil pred sedmimi leti izdan zakon, s katerim so bili položeni temelji samoupravljanja. Ta prvi splošno jugoslovanski samoupravljalški zbor se je imenoval "Kongres delavskih svetov Jugoslavije" in delegati so lahko bili samo člani delavskih svetov. Drugi kongres je bil 14 let pozneje, v začetku maja 1971. leta, tretji bo junija letos, dobro desetletje po drugem in skoraj četrt stoletje od prvega kongresa. Od tedaj je sprejelo samoupravljanje mnogo tokov v svojo strugo, ker se je razraslo v integralni sistem, ki je prodril v vse pore jugoslovanskega gospodarskega in družbenega življenja.

Prvi kongres - kongres delavskih svetov

Prvi kongres samoupravljalcev, dejansko kongres delavskih svetov Jugoslavije, je bil od 25. do 27. junija 1957 v Beogradu. Pri njegovem delu je sodelovalo 1.745 delegatov, med katerimi

je bilo 152 žensk. Vsi delegati so bili člani delavskih svetov. Na tem jugoslovanskem zboru je bilo navzočih tudi 62 tujih delegatov iz 21 držav. Diskutiral je približno vsak četrti delegat.

Đuro Salaj, tedanji predsednik Centralnega sveta jugoslovanskih sindikatov, je tedaj v svojem referatu, poudaril da je "moč neke družbene ureditve odvisna tudi od tega, na katere in kolikšne družbene sile se opira". Z drugimi besedami, "napredek socializma je odvisen tudi od tega, v kolikšni meri je materialni, moralni, ustvarjalni in družbeni interes vsakega posameznika gibalna moč v pogojih družbene lastnine", je rekel Salaj, ko je prikazal, da bo življenje samo potrdilo neizpodbitno zakonitost in resnico - ko se posameznik odloča v svojem kolektivu, se nepretrgoma obvezuje tudi za družbeno ureditev, ki mu omogoča, da po poti samoupravljanja uresničuje najvišjo stopnjo svobode, ki se razume kot svoboda dela in svoboda osebnosti.

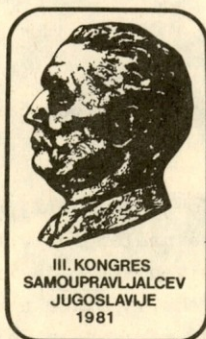
Bitka na dveh bojnih črtah

Kakor smo, naravno, pričakovali - se je samoupravljanje s svojimi prvimi mladostnimi koraki, ko je bilo za veliko večino sveta le "jugoslovanski primer", spotikavalo ob mnoge

težave, o čemer je bilo na kongresu delavskih svetov dosti besed. Govorili so, da imajo jugoslovanske socialistične družbene sile dvojnega sovražnika - eden so ostanki presežnega kapitalističnega sistema, na drugi strani pa je birokratizem, mišljen kot samostojna družbena sila državnega aparata, ki se je ločil od družbe. Sicer pa se je ne samo tedaj, temveč se bo moralo vse do današnjih dni samoupravljanje boriti na dveh bojnih črtah, tako da bo vse redkeje tarča neposrednega napada, vendar pa zato ne bo manjkalo prikritih poskusov, da bi se le-to na različne načine izneverilo.

"Pravi interesi delavskega razreda in delavskega samoupravljanja imajo svojega sovražnika tako v birokratizmu kakor tudi v vsakršnem egoističnem individualizmu, ki ne gledajo na koristi vseh delovnih ljudi v naši državi - je zapisano v resoluciji I. splošno jugoslovanskega samoupravljaljskega zborovanja.

Kongres je nedvoumno potrdil na podlagi analize doteranih izkušenj, da se je z "ustvarjanjem delavskih svetov začela odločnejša smer demokratizacije". Prav tako se je pokazalo, da predstavlja jo delavski sveti "najbolj množično šolo socialistične zavesti jugoslovanskega

delavskega razreda" in da se "zavest delovnih množic ne bi mogla sprijazniti z nika kršnim drugim sistemom.

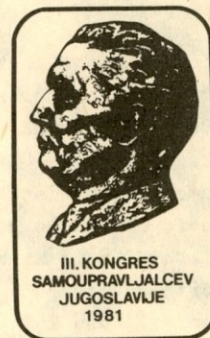
"Zelena luč" za samoupravni socializem

Že pri svojih prvih korakih je samoupravljanje pokazalo, da omogoča združevanje proizvajalskega dela z intelektualno funkcijo upravljanja.

Prav tako smo spoznali, da predstavlja samoupravljanje velikansko moč, ker usklajuje zavestno socialistično akcijo vodilnih moči družbe s stihijsko socialistično tendenco, kot je bilo rečeno na kongresu, z oceno, da to močno podpira stabilizacijo družbenih odnosov. Na podlagi doteranih izkušenj so tudi ocenili, da se delavski razred samoiniciativno loteva razvoja samoupravnih odnosov v svojih delovnih sredinah in da nudi spontano podporo vsemu, kar odkriva nove elemente v samoupravni praksi.

Vse to je bila potrditev veljave smernic, po katerih je Jugoslavija gradila svojo pot v socializem, zanašajoč se na ustvarjalno moč delovnih ljudi. Prvi kongres samoupravljalcev je, lahko rečemo, prižgal "zeleno luč", da se nadaljuje samoupravna pot v socializem.

"Seveda nimamo namena, da bi komurkoli vsiljevali ta naš sistem, naša dolžnost pa je, da ga branimo pred tistimi, ki so slepi in gluhi za dejstva", je poudaril Tito v svojem govoru na kongresu. "Mislim, da je naša praksa najboljše potrdilo pravilnosti našega sistema zaradi svojih pozitivnih rezultatov", je poudaril legendarni vodja jugoslovanskega delavskega razreda.

Drugi kongres - še bližje humani viziji socializma

Drugi kongres samoupravljalcev je bil od 5. do 8. maja 1971. leta v sarajevski Skenderiji. Pri njegovem delu je sodelovalo 1.757 delegatov in 43 predstavnikov naših delavcev na začasnem delu v tujini. Bilo je tudi 172 opazovalcev iz 40 držav, ki so zastopali 119 organizacij. V razpravi na kongresu je sodelovalo približno 500 delegatov. Glavni referat z naslovom "Ekonomske in politični odnosi v samoupravni socialistični družbi" je podal Edvard Kardelj. Da bi dojel ves pomen tematike, s katero se je ukvarjal II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije v glavnem mestu Bosne in Hercegovine, moramo pogledati, s čim vse se je soočevalo samoupravljanje v času pred tem splošno jugoslovanskim zborom in kakšni dogodki so se pripetili med tem časom ali v tem letu.

Leta 1963 je bila sprejeta ustava, s katero je postalo samoupravljanje neodtujljiva pravica vseh delovnih ljudi in državljanov naše dežele. Ustava je razglasila nadaljnji proces deetatizacije

/naslednja stran/

/s prejšnje strani/

in zamenjavo etastičnih družbenih struktur s samoupravnimi. Osmi kongres ZKJ, ki je bil konec leta 1964, je zaznamoval uvod v gospodarsko in družbeno reformo, ki bo nastopila v letu 1965 in ki bo po svojih ciljih vztrajala pri samoupravljanju kot strateški usmeritvi družbe. Med drugim je reforma vztrajala pri ize- načevanju pogojev gospodarjenja, kar se je pokazalo pri nekaterih izmed pogojev stabilnosti ekonomskih gibanj. Zunaj dosega reforme pa so ostali sistem planiranja, sistem razširjene reprodukcije, devizni sistem in nekateri drugi deli gospodarskega sistema. Nesreča je bila v tem, da se niso uresničevali nekateri od predvidenih ciljev, kar je bilo povod za os- tritvi ekonomske in politične situacije v državi, o čemer je Tito rekel na drugem kongresu tudi naslednje:

"Za sedanji trenutek je značilno, da je prišlo do protislovij in neskladnosti med naraslimi proizvodnimi silami in samoupravljalno zavestjo na eni in sedanjimi okviri družbenopolitičnega in ekonomskega sistema na drugi strani. In prav zaradi preseganja določene stagnacije v razvoju samoupravljanja in zaradi potrebe po ureditvi odnosov v naši večnacionalni skupnosti na novih osnovah, smo se odločili lotiti se pomembnih ustavnih sprememb.

Amandmaji - močno orožje delavskega razreda

Tito je za amandmaja 21. in 22. na ustavo iz leta 1963, v času

pred II. kongresom samoupravljalcev rekel, da so "močno orožje delavskega razreda". Obenem je poudaril, naj naš politični in ekonomski sistem izpopolnimo tako, da se v njem docela pokažejo interesi delavskega razreda in vseh delovnih ljudi in da se istočasno potrdijo pravice in interesi vseh naših narodov in narodnosti, vseh naših republik in pokrajin. Za socialistično Jugoslavijo ne obstoji dilema glede prednosti nacionalnega nad razrednim ali obratno", je poudaril Tito in dodal: "Zanemarjati eno ali drugo je nesprijemljivo. Ne glede na nacionalne posebnosti so osnovni interesi delavskega razreda isti v vsej državi in zato so le-ti cement, glavni kohezijski faktor naše samoupravne socialistične Jugoslavije.

Ne smemo pozabiti, da je bil II. kongres samoupravljalcev v času pred razkritjem delovanja nacionalističnih elementov na Hrvatskem, nekoliko pozneje pa je v Srbiji sledil obračun z liberalizmom in njegovimi nosilci. Pet let pred kongresom, julija 1966, je prišlo do tako imenovanega Brionskega plenuma, na katerem je bila odločno zavržena metoda trde roke, katere nosilci pri službi državne varnosti so skušali vse podvreči strogi policijski kontroli. Močni poudarki na drugem kongresu in vse to, kar je samoupravnega in kar zbližuje delavski razred in vse delovne ljudi v državi, je imelo zaradi tega v tej pomladi leta 1971 poseben pomen. To je bil odgovor na napade, s katerimi so poskušali, da bi jugoslovska socialistična revolucija zavila s svojih

demokratskih tokov v neke druge vode, čeprav se ni nihče upal neposredno žaliti samoupravljanja.

Drugi kongres je poudaril tudi humano vizijo jugoslovskega socializma.

"Mi smo vedno imeli pred očmi predvsem humanistično vizijo socializma", je poudaril Tito. "Ko smo pred 20 leti izdali Zakon o izročitvi podjetij v upravljanje delavcem, smo bili prepričani, čeprav smo se zavedali tega, da s tem prevzemamo pred našimi narodi in zgodovino veliko odgovornost, namreč da ta velika ideja marksizma ni stvar neke daljne prihodnosti, temveč da se le-ta uresničuje že danes, v prvi fazi izgradnje socializma... Samoupravljanje je postalo materialna moč naše družbe in prevladujoča zavest naših delovnih ljudi", je poudaril Tito, ko je pokazal na našo izkušnjo, da je največja moč samoupravljanja v tem, da osvobaja ustvarjalno iniciativo najširših množic in odpira poti osvoboditvi dela in človeške osebnosti...

Sporočila od včeraj za danes, jutri...

Ko je poudaril, da smo "zares na prelomnici v razvoju naše skupnosti", je Tito leta 1971 rekel: "Nihče nima pravice, da združenemu delu jemlje

dohodek... Stalno govorimo o razbremenitvi gospodarstva, toda do sedaj z malo uspeha... Zato moramo storiti vse, da razbremenimo delovnega človeka neznosnega bremena, preambicioznih investicij, posebej nepokritih. Odločilno besedo o tem morajo imeti delovni kolektivi, ne pa birokrati in tehokrati".

"Ko govorimo o doslednem uredničenju stabilizacijskega programa, zahtevamo predvsem, da nihče ne troši čez svoje možnosti, več sredstev kot jih ima na razpolago", je nadaljeval Tito. Prezrl ni niti bolečega vprašanja cen - "za gospodarstvo in družbo je nesprejemljiv pritisk mnogih, da s povečanjem cen prikrivajo svoje slabosti ali si prisvajajo rezultate tuje delo. Postavke naše gospodarske reforme so tudi danes aktualne", je poudaril Tito pred desetimi leti. Zdi se nam, da tudi danes ne bi bila ta njegova misel manj aktualna za ta naš čas.

Tretji kongres - k samoupravljanju kot integralnemu sistemu

Izdaji ustavnih amandmajev leta 1971 je sledila lahko rečemo, zrela ali tretja faza samoupravljanja, v kateri se je pričelo le-to spreminjati v integralni sistem. Dejansko je bil to uvod v proces, ki naj bi ga pet let pozneje potrdil Zakon o združenem delu, o čemer bo govor na III. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, za katerega je dal spodbudo v svojem novoletnem sporočilu ob prehodu leta 1979 na 1980. leto tovariš Tito. Tedaj je dejal:

"V naslednjem obdobju je potrebna najširša mobilizacija delovnih ljudi. Verujem, da bi

k temu v veliki meri prispeval tudi novi kongres samoupravljalcev".

Glavna tema tretjega splošno jugoslovanskega samoupravnege zbora - dohodek in dohodkovni odnosi - so bili središče pozornosti že na drugem kongresu. Poudarjeno je bilo, da predstavlja dohodek osnovni ekonomski motiv dela delovnih ljudi v združenem delu. Dohodek je družben, družbeno neodtujljiv od delavcev in od samoupravnih organizacij združenega dela. Delavci razpolagajo z dohodkom v svojem osebnem in družbenem interesu. S temi dohodkovnimi odnosi stopa delavec v vse odnose v družbeni reprodukciji in s tem zagotavlja, da bo delo svobodno in da delavec vpliva na vse pogoje svojega dela, se poudarja v resoluciji II. kongresa.

"Menim, da velik del nesporezumov in razhajanj o dohodku pri nas izvira iz dejstva, da ima dohodek dvojni karakter", je poudaril Edvard Kardelj v referatu na II. kongresu. "Na eni strani", je nadaljeval Kardelj "je dohodek družbenoekonomski odnos med delovnimi ljudmi... Na drugi strani je dohodek tudi ekonomski dejavnik in s tem ima različno ekonomsko strukturo in različne vidike v raznih fazah družbene reprodukcije. Presežna vrednost, ki pomeni v pogojih kapitalizma dobiček kapitalističnega lastnika in se mu zdi kot zasluga in proizvod kapitala, a ne dela, pa v naših družbenih odnosih postaja sestavni del skupnega dohodka združenega proizvajalca. V tem smislu dobiček kot družbenoekonomska teorija oz. kategorija odnosov med ljudmi načeloma izginja in postaja sestav-

III. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE 1981

ni del dohodka in delitve po delu prav tako kot vsi elementi dohodka združenih proizvajalcev. Če pa pogledamo ekonomsko strukturo dohodka posamezne delovne organizacije in s tem tudi posameznega člana te delovne organizacije, se pokažejo precejšnje ekonomske razlike, ki imajo zelo različne posledice za ekonomski in družbeni položaj delovnih ljudi, posebno za enotnost sistema dohodkovnih odnosov".

**III. kongres
samoupravljalcev
Jugoslavije — utrditev
začrtane poti v ustavi
in zakonu
o združenem delu**

Stabilizacija in ohranitev standarda delavcev

Svet Zveze sindikatov Jugoslavije in predsedstvo sveta sta od začetka leta na nekoliko sejah razmišljala o aktualnih vprašanjih uresničevanja stabilizacije in ohranitve standarda delavcev. Naglo povečanje cen blaga še naprej ogroža življenjski standard delavcev, posebno tistih z nizkimi prejemki in družin s številnimi člani. Razprave so pokazale, da mora zveza sindikatov začeti vrsto akcij in ukrepati na področju socialne politike, da bi se ublažili učinki naglega porasta cen. Začeli so obširno akcijo, ki še sedaj traja, v vseh osnovnih organizacijah zveze sindikatov, kjer so pogoji gospodarjenja otežkočeni, in rezultati niso izostali.

Glede skupnih nalog stabilizacije kot trajne usmeritve

Tito je rekel

V A R Č U J M O

Na področju porabe se obnašamo neracionalno, kot da nimamo nikakršnih problemov glede proizvodnje, cen, plačilne bilance itd. Ponekod preprosto razsipavamo, medtem ko nekatere dežele, tudi najbolj razvite, uvajajo stroge ukrepe o varčevanju. Tudi mi moramo varčevati z nafto, bencinom in drugimi surovinami. Nujne so žrtve, ki jih moramo vsi pretrpeti. Torej ne samo ta ali oni del družbe in nikakor ne samo delavski razred, ki je bil vedno pripravljen na odrekanja. Vendar s pogojem, da občuti, da tako ravnajo na vseh mestih in na vseh sektorjih, da vidi, da smo dosledni pri uresničevanju sprejete politike...

so se v zvezi sindikatov dogovorili za nekoliko velikih skupnih akcij v vseh organizacijah in organih zveze sindikatov. Akcija zajema vprašanja: uresničevanje predvidenega porasta proizvodnje in dohodka ob krepitvi kvalitativnih elementov gospodarjenja; pridobivanje in razporejanje dohodka; delitev osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela, objektivizacija pogojev gospodarjenja s prizadevnostjo združenega dela in vseh družbenih dejavnikov, toda ne z statističnimi metodami, hitrejše in na trajnih osnovah pokrivati izgube in ohraniti oz. izboljšati življenjski standard. Organi zveze sindikatov v federaciji in republikah ter pokrajinah bodo sprejemali te akcije ter drug drugega obveščali o rezultatih in izkušnjah ter se opirali na določene programe osnovnih organizacij zveze sindikatov in koordinirane aktivnosti v občini.

Organizacije in organi sindikatov se morajo na področju standarda odločno zavzemati, da se cene osnovnih živil v tem letu ne bodo povečevale. Če bo prišlo tudi naprej do povečanja cen, je treba iskati rešitve v nadomestilu kupne in prodajne cene proizvodov. Ker so se dogovorili, da se cene mleka, jedilnega olja ne bodo povečale do septembra tega leta in da se bodo cene kruha oz. moke na-

domestile v polnem znesku, če bi se le-te povečale - v Zvezi sindikatov Jugoslavije posebej pazijo na vprašanje kompenzacije za posamezne vrste mesa. Če se bodo povečale cene govejega mesa, junjetine, svinjine in piščancev, bo Zveza sindikatov Jugoslavije v Zvezni skupnosti za cene vztrajala pri popolnem nadomestilu. V zvezi s tem lahko pooblaščen predstavnik Zveze sindikatov Jugoslavije sklene sporazum z dogovorom, v katerem naj bi nadomestilo za navedene vrste mesa znašalo najmanj 70 % od povečanja cen. Poudarili so, da sredstev za nadomestila ne bi zagotavljali s povečanjem prispevkov in davkov, temveč s prerazdelitvijo drugih oblik porabe, predvsem splošne in investicijske.

Nedavno sprejeta stališča Sveta ZSJ in predsedstva sveta o zaščiti in ohranitvi standarda so bila zelo ugodno sprejeta pri delavcih. V organizacijah in organih Zveze sindikatov v vseh republikah in pokrajinah si prizadevajo, da bi se zmanjšal in ustavil padec življenjskega standarda delavcev, predvsem z nizkimi osebnimi prejemki. V mnogih okoljih se trudijo, da bi se povečala meja najnižjega osebnega dohodka, zvišali obroški dodatki, subvencionirale stanovanjske najemnine, zagotovili topli obrok, nudila pomoč pri nabavi kuriva, povečale pokojnine najnižjih kategorij

zavarovancev in podobno. Čuti se tudi odločnost, da se spremeni odnos v delitvi osebnih dohodkov v korist delavcev - proizvajalcev. V mnogih primerih, kjer so to storili, predvsem v rudnikih in drugih proizvodnih organizacijah, se je naglo povečala proizvodnja ter dotok kadrov, ki jih je primanjkovalo v prejšnjem obdobju.

V razpravi so poudarjali, da se ne sme dovoliti, da bi postalo vprašanje višine osebnih dohodkov socialna kategorija. Še naprej moramo krepiti vlogo osebnega dohodka kot ekonomske kategorije, da bi bil povečani osebni dohodek spodbuda za večjo proizvodnjo, produktivnost dela in večji dohodek. Obteževalne okoliščine pri uresničevanju stabilizacije so v tem, da investicije, splošna in skupna poraba še naprej rastejo in ne pazijo na to, ali združeno delo lahko prenese takšne ambicije. Še vedno prihaja do tega, da več porabimo kot zaslužimo, organiziramo draga turistična potovanja v tujino, število predstavništev v drugih državah se še ne zmanjšuje in podobno.

Predsedstvo Sveta ZSJ je tudi ob tej priliki poudarilo, da je izhod iz sedanjih težkoč iskati v razvoju socialističnega samoupravljanja, povečanja proizvodnje in dohodka. Delovni ljudje se morajo boriti za boljšo organizacijo dela, zmanjšanje stroškov proizvodnje, popolnejše izkoriščanje delovnih sredstev in delovnega časa, s čimer bomo prispevali k izboljšanju življenskega standarda delavcev. Zveza sindikatov si bo še nadalje prizadevala za ustavitev neupravičenega porasta cen, posebno tistih, ki vplivajo na

življenske stroške in življensko raven delavcev. Vztrajali bomo pri večji odgovornosti vseh nosilcev odločanja o cenah, organizacije in organi zveze sindikatov pa se morajo boriti za dosledno izvajanje Dogovora o politiki cen v letu 1981, kar je bitnega pomena za zaščito življenske ravni delovnih ljudi. Vse osnovne organizacije zveze sindikatov morajo vsestransko analizirati vprašanja standarda delavcev ter ukreniti vse potrebno za njegovo izboljšanje in zaščito.

Opozorili so, da neglede na vrsto akcij in ukrepov pri

uresničevanju stabilizacije, še naprej rastejo investicije na področju negospodarstva in infrastrukture, zato bi bilo potrebno preusmeriti investicijske tokove, da bi odvrnili strukturalne neusklajenosti, predvsem v proizvodnji hrane. Organizacije in organi sindikatov so poklicani, da izhod iz sedanjih težkoč iščejo v razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov, v povečanju proizvodnje in dohodka, popolnejšem izkoriščanju delovnih sredstev in delovnega časa.

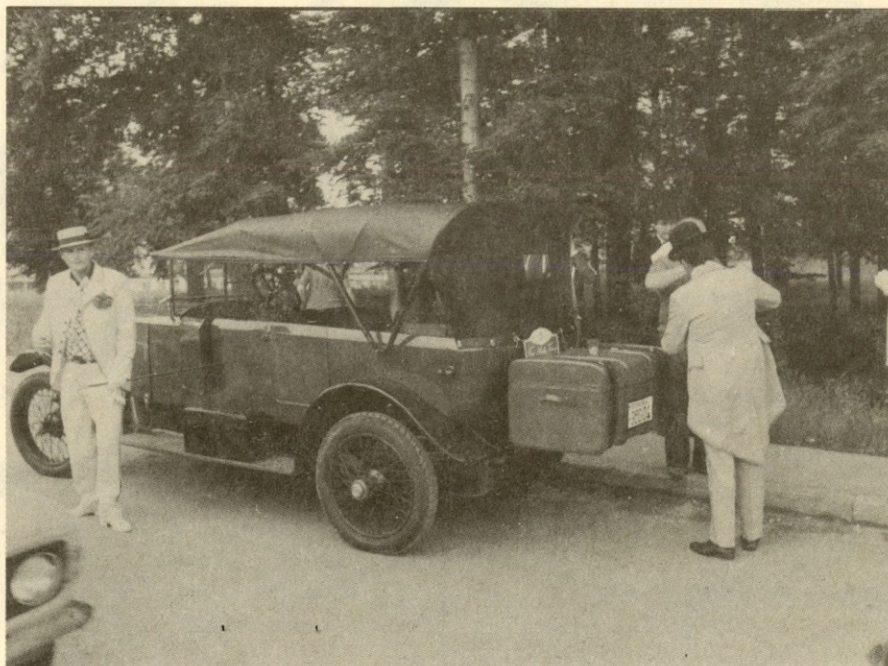
Informator za
sredstva informiranja
OZD in občin

Veterani v akciji

Ni še dolgo tega, ko smo z zanimanjem, morda z rahlo zavistjo opazovali nove modele avtomobilov in znali pripovedovati ure in ure o vseh mogočih njihovih lastnostih. Pogovor na to temo zlasti med moškimi je bil nasploh predznak določene veljave.

Če bi se pa danes pojavil takšen jekleni konjiček - veteran s častitljivo starostjo na našem parkirnem prostoru, bi ga obkolili z vseh strani in temeljito pretipali ter občudovali kar bi pomenilo, da le ni vse za odpad, kar je staro.

V soboto 6. junija se je namreč zbralo na startu rallyja več kot 60 motornih vozil in se pomerili na progi med Ljubljano, Mengšem, Brnikom in Kranjem, kjer je nastal tudi spodnji posnetek. My

Kultura – to smo mi

Ni tako pomembno, kaj počnete z leti svojega življenja, zelo pomembno pa je, kako uporabiti vsako uro.

Walt Whitman

Komisija za usposabljanje članov Zveze sindikatov in kulturo pri predsedstvu občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Ljubljana-Šiška je skupaj z Delavsko univerzo "Boris Kidrič" pripravila program dvodnevne obveznega izobraževanja za organizatorje kulture v organizacijah združenega dela. Kot referent za kulturo sem se tudi sama udeležila tega seminarja.

Vživljam se v vlogo kulturnega organizatorja v naši delovni, kulturno malo prebujeni organizaciji. Ne ustrašite se, da vas bom sedaj poučevala o kulturi. O ne! To bi bilo licemerstvo, če bi vas priganjala k poslu, ki ga sama ne poznam, da bi vam dopovedovala, kako lahko se je tega lotiti, pa sama ne vem kako.

Predlagala pa bi, da v naslednjih letih vsakokrat namenimo nekaj dohodka kultiviranju našega delovnega okolja. Kaj pa je to delovno okolje, tovariši? Delovno okolje je podoba naše organizacije združenega dela, ko se ji bližajš. Je njeno pročelje, vsi njeni skupni prostori, delovna sredstva, sredstva našega medsebojnega sodelovanja, naši proizvodi. To in še kaj, tovariši! Dajmo podobo naši organizaciji – naj bo z vsem

svojim okolišem videti kot samozavesten, lepo urejen človek. Naj bo njeno pročelje podobno dobrodošlici, z vratarjevo sobico vred in z vratarjem tudi. Naj me prostor, oprema, pribor v naši menzi spominja javnega lokala, ne taborišča. Naj bodo naši proizvodi vsaj v naši organizaciji združenega dela na ogled nam in drugim v svoji najlepši, reprezentančni podobi, da bomo vsi skupaj imeli ob pogledu nanje kaj ustvarjalnega zadovoljstva.

Kultura mora biti sestavni del našega življenja. Začenja se že pri vratih naše zgradbe, ne na proslavah. Mile Klopčič, pesnik na začetku nove dobe, je svojo pesem Temni večer, začel takole: "Vsak dan se srečujemo, pa smo si tujci, če kdo te pozdravi, mimo pogleda, če kdo se nasmehne, je najbrž nastava, in redka je glasna, naravnost beseda..."

Naj nam bo jasno: Kultura je sestavni del združenega dela! Elementi kulture, pa so naši medsebojni odnosi.

Kako naj pomagamo drug drugemu, da nam bo književnost več pomenila? Saj pogosto res prihajajo ekviziterji, ponujajo knjige vseh vrst. Toda opažam, da je to "prodaja v nedogled reprezentančnih knjig na metre" – to je nesmisel. Lahko bi se dogovorili z nekaj založbami, da bi dajale svoje publikacije na ogled in na prodaj, da bi priš-

le s ponudbo svoje razprodaje. Poslale bi svojega predstavnika na razgovor o tem, kako nam je ugajala založniška bera lani in kako si mislimo o založniškem programu za naslednje leto.

Pravzaprav – veljalo bi vedeti. Mogoče imamo v naši delovni sredini take, ki bi jim bilo do skušanja z literarnim peresom. Kdor le količkaj hoče, naj pošlje svoje prispevke uredniku našega glasila za novo rubriko "literarni kotiček". Tistim, ki mislijo in čustvujejo v drugem jeziku (srbohrvaščini), bi objavili v originalu in prevodu.

Kaj pa oblike ukvarjanja z ljudsko kulturno dediščino? npr. vezenje narodnih vzorcev, etnološka razstava, recital ljudskih rekel, pesmi, basni, humorja ... prav zanimivo bi bilo, ko bi pri takem recitalu sodelovale kulture vseh narodov, kar jih družijo kolektiv naše organizacije združenega dela.

Vsaka reč se enkrat začne. Zakaj ne bi začeli pisati tudi s filmsko kamero? Sredstva so res skromna. Toda so organizacije združenega dela, kjer je organiziran krožek filmarjev kljub materialni skromnosti. s "to rečjo" so se sprva ukvarjali obrtno, nato pa tudi estetsko in izpovedno.

V našem delovnem kolektivu imamo zanimive ljudi: vsak človek je vendar zanimiv, ali ne? Samo, da v navadnem človeku včasih ne znamo najti pomembnega, torej tudi oblikovanja vrednega motiva.

Kaj bi le bilo, ko bi z vikom inkrikom pozvali naše tovariše in tovarišice k sodelovanju na zbirni razstavi

fotografij z naslovom: Na dopustu sem posnel? Zbiral bi se po en prispevek vsakega avtorja, zbirna želja pa naj bi bila podana.

Lahko bi se spomnili tudi likovnega ustvarjanja naših samoukov, rezkanje, gnetenje, projektiranje, izdelovanje okrasnih predmetov, izdelovanje igrač itd.

Plaho se oziram po prehojeni poti, preštevam in urejam zamisli in domislice, ki sem si jih nabrala. Eno je jasno: marsikaj bi se dalo še zasnovati. Lahko bo sicer kdo rekel: saj se ji je zavrtelo. Navsezadnje bo pa le nekdo vsaj nekaj rekel.

Prav dobro pa vem, da ne bo z vso to mojo kulturno dobro voljo nič, če bom dobre volje sama. Potrebujem sodelavce, ki bodo danes, jutri z menoj, pojutrišnjem pa brez mene držali niti teh prizadevanj in dejavnosti v svojih rokah.

Mora nam biti pred očmi sleherna drobna pripravljenost našega delavca, da sodeluje, prispeva in obvaruje našo kulturno dediščino.

Upam, da se v svojem stavku nisem preveč zafantazirala. Toda naj bo to predivo, iz katerega pomagam sestavljati prvi osnutek načrta kulturnega življenja Zmaja v 1981 letu. Včasih sem preveč optimist. Upam, da se ne bom izneverila zaupanju svojih vrstnikov oz. sodelavcev, ki mi pravijo referent za kulturo.

Pa še drobna misel za zaključek o direktorjih: menim, da jih mora za primerno oblikovan program kulturnega življenja organizacije ravno tako skrbeti, kot za katerikoli drug del načrtovanja. dk

Zbirka romanov iz svetovne književnosti
6 knjig - 800 din

„Ljudska knjiga“

Tudi v letu 1981 bodo naročniki Prešernove družbe v zbirki Ljudska knjiga prejeli šest mojstrsko napisanih, zanimivih, pretresljivih, zabavnih in napetih romanov iz svetovne književnosti.

Janosch: **HOLONEK ALI DOBRI BOG IZ GLINE.** Pripoved, polna zabavnih dogodivščin, ki se odigravajo v ozadju "Velike nemške zgodovine".

Philip Roth: **ZBOGOM COLUMBUS.** Prikupna ljubezenska zgodba o študentu Neilu in najstniški razvajenki iz bogate družine.

Adil Jakubov: **ULUGBEGOVI ZAKLADI.** Zgodovinski roman iz časov, ko so v deželah okrog pravljičnega Samarkanda divjali hudi boji med potomci slovitega Timurlenka.

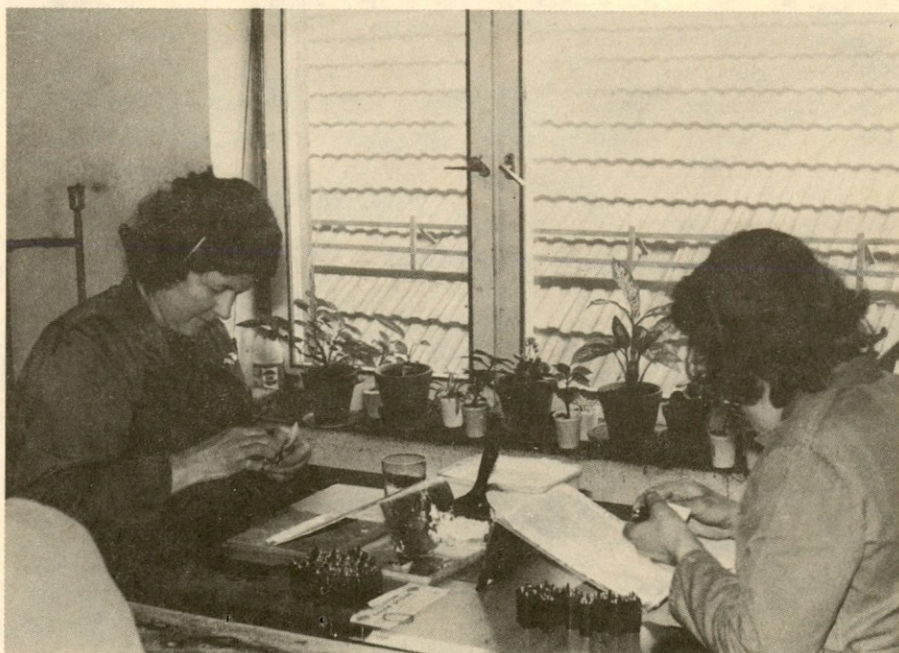
Kobo Abe: **ŽENSKA S PEŠČIN.** Zbiralec žuželk Džumpel Niki izgine in oblasti ga proglasijo za mrtvega. V reenic

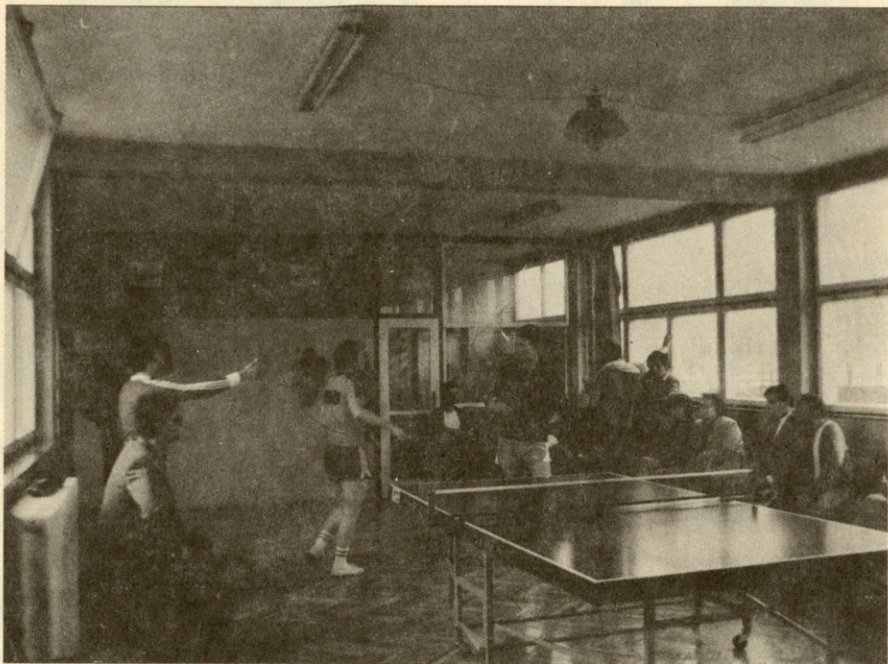
pa mož živi v majhni obmorski vasi, ki jo nenehno ogroža povsod prodirajoči pesek. - Ta japonski roman je bil preveden v vse svetovne jezike, film, ki je bil posnet po njem, pa je prejel posebno priznanje na festivalu v Cannesu.

Leonard Kibera: **GLASOVI V TEMI.** Delo kenjskega avtorja sodi med najboljše stvaritve sodobne afriške literature. - Podobe bogatašev in revežev, črncev in belcev, v novi družbi ljudje ne tkejo več prijateljskih vezi, kot v nekdanji vaški skupnosti.

Siegfried Lenz: **VZOR.** Zberejo se trije pedagogi, ki naj bi sestavili nekakšno čitanko in z njo pokazali mladini naše dobe vzor, po katerem bi se lahko zgledovala. Tedaj izvedo za mlado biologinjo, ki je odšla v Grčijo in se pridružila odporu zoper polkovniški režim...

Preko 1500 strani zanimivega branja. Najcenejša tovrstna zbirka na Slovenskem. Format 17 x 11,5 cm, tiskano na brezlesni papir, vezano v platno in opremljeno z večbarvnim ščitnim ovitkom. Dve knjigi sta izšli aprila, dve v juniju in dve izideta v septembru.

Baterijada '81

Letošnje srečanje baterijašev Jugoslavije je bilo po vrsti X. torej jubilejno. Organizator Bateriade je bila Croatia iz Zagreba.

Baterijaši se na športnem srečanju dobimo vsako leto v počastitev Dneva mladosti in rojstnega dne tovariša Tita. Lani je Bateriada iz že znanih vzrokov odpadla, zato smo jo letos toliko težje pričakovali.

Sobota 23. maj, ko smo odhajali v Zagreb je bila deževna in mračna. Vso pot do Zagreba in tudi v Zagrebu je deževalo. Odhod izpred Zmaja zjutraj naj bi bil ob 6. uri, nastopila pa je zamuda, ker avtobusa ni bilo pravočasno, tako nas je ta zamuda spremljala vso pot. Na Bateriado je iz Zmaja odšlo 36 tekmovalcev. Prvi postanek smo imeli v Šentvidu pri Stični, v

gostilni Na klančku, kjer so nas čakali sendviči in vroč čaj.

V Zagreb smo prispeli ob približno 9.30 uri, sledila je kratka pogostitev ter pozdravni nagovor njihovega športnega referenta in predsednika konference osnovnih organizacij sindikata. Sprejem je bil prisrčen, saj smo srečali celo vrsto starih znancev in prijateljev s prejšnjih Bateriad.

Takoj po zakuski smo odšli na športna igrišča. Proizvodnih prostorov v Croatii si nismo ogledali, ker smo Zmajevci zamudili, marsikoga od nas pa bi zanimala njihova proizvodnja, posebno še, ker so imeli delovno soboto.

Tekmovanja so potekala v malem nogometu, namiznem tenisu, šahu, kegljanju za moške in ženske in strel-

Rezultati tekmovanj so bili naslednji:

Nogomet:

1. Croatia
2. Zmaj
3. Tesla

Šah:

1. Croatia
2. Zmaj
3. Tesla

Namizni tenis:

1. Zmaj
2. Croatia
3. Tesla

Streljanje:

- moški

1. Croatia
2. Zmaj
3. Tesla

- ženske

1. Croatia
2. Zmaj
3. Tesla

Kegljanje:

- moški

1. Zmaj
2. Tesla
3. Croatia

- ženske

1. Zmaj
2. Tesla
3. Croatia

janju za moške in ženske. Tekmovanja vsako leto potekajo pod geslom: Važno je sodelovati, ne zmagati. Vseeno pa smo se vsi trudili, da bi dosegli čimboljše rezultate, čeprav smo imeli treninga za posamezne športne panoge predhodno premalo. Zmajevci smo si zastavili cilj, da vsaj enkrat osvojimo prehodni pokal, pa nam tudi letos to ni uspelo.

Po končanih tekmovanjih smo se odpeljali v Pivnico nekje v predmestju Zagreba,

kjer je sledilo družabno srečanje in podelitev pokalov.

V skupni uvrstitvi je Croatia zbrala 17 točk, prav toliko tudi Zmaj. Ker pa je imela Croatia 4. prva mesta, je osvojila prehodni pokal. Skupna uvrstitev je bila torej naslednja

1. Croatia
2. Zmaj
3. Tesla.

Ob podelitvi pokalov smo glasno navijali in ploskali. Najglasnejši smo bili seveda Zmajevci in tekmovalci iz Gospića.

Posebne kolajne so dobili tudi najboljši posamezniki v športnih panogah. Zmajevci smo imeli tri najboljše posameznike in sicer v namiznem tenisu, šahu in kegljanju ženske. To so bili naši tekmovalci iz Iskre.

Po podelitvi je sledila večerja, ob prijetni glasbi smo zaplesali nekaj taktov, nazaj v Ljubljano pa smo se odpravili ob 21. uri.

Tole poročilo z Bateriade izgleda zelo suhoparno, povedati pa moram, da je bilo lepo na Bateriadi, kljub slabemu vremenu. Organizatorji so nas res lepo sprejeli, pogrešali so le naše vodilne kot vsako leto.

Drugo leto se srečamo na Bateriadi v Gospiću, upam da bo v naših vrstah takrat več tekmovalcev, predvsem mladih iz proizvodnje, tudi deklet.

mk

Baterijada kviz

Lahko trdimo, da so športne igre delavcev Zmaja, Croatie in Tesle že zdavnaj postale tradicionalne. Vsako leto je izmenoma eden izmed treh organizator, ki v dogovoru z ostalima dvema določi datum srečanja. Dogovorijo se tudi o tekmovalnih športnih panogah, ki se že skoraj praviloma ponavljajo. Ob tem pa se pojavlja razmišljanje, kako spremeniti ali popestriti koncept srečanja in kako razširiti tekmovalno zanimanje za širši krog sodelavcev.

V do zdej znanih in največkrat uporabljenih športnih panogah so nastopali predvsem mladi delavci s športno tekmovalnim interesom z izjemo šaha, kamor so se vključili tudi drugi. Morda bi veljalo razmišljati, kako baterijadi oziroma športni dejavnosti dodati novo tekmovalno disciplino, katere vsebina bi imela specifično posebnost, ki je lastna izključno delavcem zaposlenim v tovarnah z baterijskim proizvodnim programom. S tem pa že nakazujem neke vrste tekmovalja s področja poznavanja baterijske tehnologije, lastnosti naših izdelkov in podobno. Možnosti je veliko. Dejansko bi šlo za neke vrste preizkusa znanja, za poživitev pa bi uporabili še kakšno fazo dela (imitirano) za preizkus spretnosti rok ali prstov. Bilo bi vse skupaj izredno zanimivo, resno in tudi šaljivo in prežeto s tekmovalnim duhom. O tem lahko razmišljate organizatorji.

S tem sem nakazal le začetno idejo, kako razbiti že ustaljeno, skoraj monotono večletno šablono. Zaključujem z razmišljanjem, kako točen bi bil odgovor v času 30 sekund ene izmed treh ekip baterijskih tovarn, če bi jim postavili samo tole vprašanje: "V čigavi organizaciji in kje je bila prva Baterijada?"

My

Iskriada '81

Letošnja Iskriada - športno srečanje delavcev Iskre poteka v Škofji Loki. Naša delovna organizacija je prijavila ekipe za: nogomet, streljanje moški in ženske, kegljanje moški in ženske in rokomet ženske.

Iskriada bo 27. in 28. junija, tj. v soboto in nedeljo.

Priprave na to športno srečanje so pomanjkljive, treningov ni in to ugotavljamo vsako leto. Nekih rezultatov ne moremo pričakovati, Ugotavlja se, da šport in rekreacijo jemljemo v naši delovni organizaciji neresno. Prijavimo se npr. za tekmovanje, zainteresiranih tekmovalcev je veliko, ko pa je treba iti na trening ni nikogar. Tekmovalci ne poznajo pravil igre, rezultati so

podpovprečni. Kritiziramo vse po vrsti, ne zavedamo pa se, da je vse odvisno od nas samih, od naše zavzetosti in angažiranosti. Vprašamo se lahko, kaj bo, ko bodo sodelovanje na športnih tekmovanjih odrakli naši starejši sodelavci, ki že leta in leta tekmujejo, ker mladih ni. No ja, mladi so, tudi interes imajo, konkretnih rezultatov pa ni nobenih. Tako posebno pri streljanju in kegljanju za ženske ugotavljamo, da nimamo popolnih ekip, oz. so rezultati slabi, razen seveda pri nekaterih posameznicah. Isto pa je seveda velja za rokomet, ker dekleta nimajo ustreznega treninga, tudi zaradi dvoizmenskega dela.

Ustrezno vzpodbudo na tem področju pričakujemo od osnovnih organizacij sindi-

kata in mladinske organizacije, predvsem pa so potrebne konkretne akcije samih športnikov, da ne bo vse vedno ležalo na ramenih športnega referenta in še nekaterih posameznikov.

mk

KUPILI SMO STANOVANJSKO HIŠO IN ZEMLJIŠČE V ŠENTVIDU

Delavski svet temeljne organizacije Specialne baterije je že na zasedanju dne 15.1.1980 dal soglasje, da se prično pogovori o nakupu stanovanjske hiše in zemljišča poleg stavbe temeljne organizacije v Šentvidu pri Stični, last Franko Franca. Pogovori so potekali v letu 1980, bilo pa je nekaj nesoglasij glede cene in drugih pogojev, zlasti plačilnih. V letošnjem letu pa je bil sprejet dogovor, da se poslopje in zemljišče kupi. O tem je ustrezní sklep sprejel delavski svet na zasedanju 4.6.1981 ter je že sklenjena kupoprodajna pogodba.

Stanovanjsko hišo in zemljišče smo kupili za ceno 3.800.000 din, v kupljenih prostorih pa se bo organizirala proizvodnja baterij oz. montaža svetilk. Seveda bodo potrebne manjše adaptacije, temeljna organizacija pa je s tem pridobila precej prostorov, pa tudi lep vrt.

Na letošnje športne igre v Zagreb, na Baterijado '81 je odšlo 36 naših tekmovalcev. Ie 25 pa se jih je zbralo za spominski posnetek.

Bašanija nas pričakuje

Naš dom v Bašaniji nas že pričakuje. Vse je že nared za prihod dopustnikov v glavni sezoni in kdor je načrtoval, da bo deset dni preživel ob morju, že nestrpno pričakuje dan odhoda.

Sodeč po letošnjih prijavah sklepamo, da navala v našem domu ne bo. Čas v pred in po sezoni je praktično nezaseden, možno pa je dobiti termin tudi v glavni sezoni. Zakaj tako, je v tem trenutku težko odgovoriti. Menda je vzrok tudi v letošnji višji ceni dnevnega penziona. V prejšnjem glasilu smo zapisali, da znaša dnevni penzion 240 dinarjev in za zunanje goste 300 dinarjev. To pa je cena, ob kateri počitniški dom sploh lahko še posluje.

Ali se počasi vračamo v čas pred 15 leti, ko je bilo skoraj polovico naših posteljnih kapacitet neizkoriščenih odnosno, smo jih ponujali drugim koristnikom. V tem času je letovalo v našem domu tudi precej inozemskih turistov. Prišla pa so leta, ko je bilo zanimanje naših delavcev tolikšno, da smo nekaj let zapored najemali dodatne sobe v zasebnem sektorju.

Udeležba naših delavcev v našem domu za letos še ne vzbuja alarma. Dejstvo je, da zanimanje upada. O tem pa bodo verjetno morali spregovoriti tudi člani upravnega odbora počitniške skupnosti. Sicer nam pa v tem

trenutku še ni na razpolago podatek, kolikšno je zanimanje delavcev Tikija, Elme in Žita.

Že uvodoma smo zapisali, da je v Bašaniji vse nared. Nedvomno sodijo sem tudi manjši vzdrževalni in polepševalni prijemi v naših šestih sobah, v katerih je skupno 18 ležišč. Sobe so na novo prepleskane skupno s čelno fasado, popravljene nekatere malenkosti na oknih in vratih, kupljeni novi pepelniki, vaze in še kaj, predvsem pa obešene nove zavese. Vsa dela sta prizadevno opravila Juras Mirko in Debec Djuro. Upamo, da se bodo gostje prijetno počutili.

Velja pa opomniti nekatere, sicer redke posameznike, da večina delavcev prihaja na dopust z namenom, da se odpočije in nabere novih moči za delo v tovarni in si želi nekoliko miru, kar še zlasti velja za pozni nočni čas in da zato niso na mestu parole: mi

ga pa žingamo, saj 'mamo urlaub. Vse lepo in prav in še kanček obzirnosti do sočloveka, pa bo dopust ostal v prijetnih spominih. Naj bo tako tudi letos v Bašaniji.

My

KOMISIJA ZA SPREMLJANJE IN URESNIČEVANJE DELITVE PO DELU V TOZD BATERIJE

Delavski svet temeljne organizacije Baterije Ljubljana je na zasedanju 3.6.1981 imenoval komisijo za spremljanje in uresničevanje delitve po delu v sestavi:

- Peterlin Milena
- Žagar Anton
- Srebrnjak Ivanka
- Lemut Tilka
- Štirn Viktor

za naslednje dveletno mandatno obdobje.

Komisija je torej v istem sestavu kot v preteklem mandatu, ker je bilo ugotovljeno, da je komisija svoje delo uspešno opravljala ko je obravnavala vrednotenje nalog v temeljni organizaciji, jasno pa je, da vsem delavcem ni mogoče ustreči.

mk

Odmevi na članek

Kratek informativni članek "Kupujemo počitniške prikolicice" v zadnjem glasilu je našel lep odmev.

Obe temeljni organizaciji sta se odločili, da nabavita vsaka po dve počitniške prikolicici. O tem sta sklepała tudi oba delavska sveta. Večina delavcev iz skupnih služb pa je za to odločitev zvedela iz našega glasila in že je bilo slišati: aha, prikolicice kupujejo, mi pa

nič ne vemo. Ampak, če bo kaj prostora, sem jaz na vrsti.

Sicer pa prikolic še ni - vsaj do zaključka redakcije glasila. Dobavni rok je namreč do 30. junija in upajmo, da se ga bo dobavitelj IMV držal. S tem pa nam bodo naloženi novi problemi, predvsem se že pojavlja prvi: kam namestiti prikolicice za čas letnega dopusta, ko smo pa že na pragu glavne sezone. My

dopisujte v
GLAS ZMAJA

Marija Kavaš se je upokojila

"Kaj res? - Upokojila? - Naša Marija iz menze?" Takšna in podobna vprašanja z dokajšnjo začudenostjo je bilo slišati med nami v mesecu juniju, ko se ji je iztekel delovni čas, ko je štela dneve in ure do trenutka, ko je napočil čas njenega odhoda z delovnega mesta v naši jedilnici. Po dolgih letih je prišel čas, ko se je smejé poslavljala od nas, pa vendar jo je večkrat prešinilo spoznanje, da le ni tako lahko za vedno zapustiti svoje delovne tovariše.

Kavaš Marija se je zaposlila v Zmaju 1. avgusta leta 1959 in ves ta čas, skoraj polnih 22 let se je sukala za servirnim pultom. V tem času pa se je izmenjalo že mnogo abonentov. Prihajali so in odhajali, precej pa je še takšnih, ki jim je z malico in še marsičem postregla prvi delovni dan in zadnji dan pred upokojitvijo.

V njenih spominih so vtisnjeni različni prijetni in manj prijetni dogodki. Razvoj naše jedilnice in delovnih pogojev pa ima posebno mesto, zato ob pogledu na današnje razmere sodobne jedilnice ni nikoli pozabila tistih starih prostorov in načina dela servirke in kuharice pred 20 in več leti. Prav zato, ker je vedno primerjala nekdanje stanje s sedanjostjo, je znala tem bolj ceniti pridobljeno in ustvarjeno - tudi z njenim dolgoletnim delom.

Vestna in pozorna, varčna in skrbna. Prav zaradi teh njenih lastnosti je včasih z mlajšimi, novimi pomočnicami prišla v

nasprotja, če so delo v jedilnici opravljale površno, nepazljivo in robustno. Kajti, Marija je svoje delo opravljala z ljubeznijo in z občutkom, kot da je kuhinja njena, kjer je treba stalno preprečevati škodo, kjer je treba vzdrževati popolno čistočo.

Kavaš Marija se je upokojila. Ob srečanju z našimi upokojenci koncem novembra v naši jedilnici bo letos sedla za mizo kot gostja. Tokrat bodo mize pogrnjene brez Marijinih rok. Šopki na mizah in pogrinjki, zakuska, vse to bo brez Marije - delo drugih rok. Nič več ne bo vpraševala, češ, ali je bilo vse v redu in ali so bili vsi zadovoljni. Tokrat bomo mi vpraševali njo, kako se počuti. Upajmo, da ne bo preveč kritična.

Ob odhodu v pokoj ji želimo vse

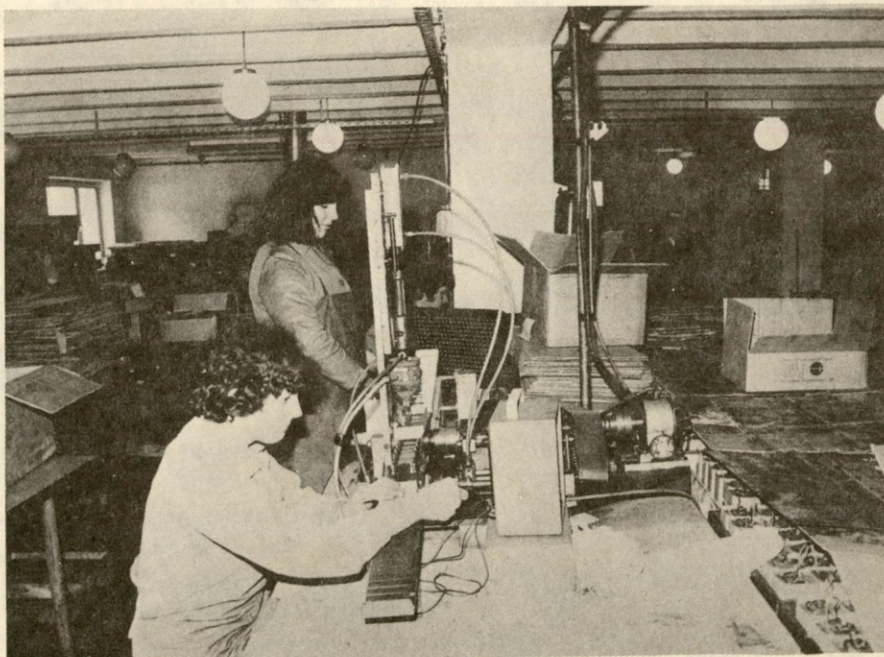

Po dvaindvajsetih letih neprekinjenega dela v naši jedilnici se je Kavaš Marija upokojila.

Njen zadnji delovni dan v beli halji za servirnim pultom smo zabeležili tudi s spominskim posnetkom.

najboljše. Primaknimo še željo, da se še mnogo vrsto let vidimo na stalnih srečanjih z našimi upokojenci.

Sodelavci

Z robljenjem plastičnih stročnic se zaključuje montaža baterij 2R 10

Gibanje članstva

V maju so bili sprejeti v delovno razmerje:

DIMNIK Marija, socialna delavka, za nedoločen čas v delovni skupnosti dne 1.5.1981,

ALIŠIČ Suzana, snažilka za nedoločen čas v TOZD Baterije Ljubljana, dne 11.5.1981,

KUSARI Darinka, izdelovalka baterij za nedoločen čas v TOZD Baterije Ljubljana, dne 25.5.1981,

ANŽLOVAR Jože, skladiščni delavec, za nedoločen čas v TOZD Specialne baterije, dne 23.5.1981.

Število zaposlenih

TOZD Baterije Ljubljana

moških	76
žensk	144
Skupaj	220

TOZD Specialne baterije

moških	34
žensk	87
Skupaj	121

Delovna skupnost skupnih služb

moških	49
žensk	47
Skupaj	96

Dne 31. maja 1981 je bilo v delovni organizaciji ZMAJ skupno 437 zaposlenih, od tega 159 moških in 278 žensk.

NOVO! slika Frana Levstika

Pred letošnjo 150-letnico rojstva pisatelja Frana Levstika je Prešernova družba izdala

V maju je prenehalo delovno razmerje:

ZAMAN Rudi, izdelovalec baterij v TOZD Baterije Ljubljana, dne 13.5.1981 (upokojitev).

ANŽLOVAR Jože, voznik v delovni skupnosti skupnih služb, dne 22.5.1981.

dve sliki z njegovim portretom in faksimilejem podpisa.

Primerni sta za opremo slehernega kulturno urejenega prostora, potrebovali pa ju boste tudi za proslavo, s katero boste to obletnico gotovo obeležili.

Prva, večja, formata 35x50 cm stane 80 dinarjev; druga, manjša, formata 25x35 cm pa 60 dinarjev. Obe sta tiskani na kartonski papir, z rahlim barvnim odtenkom.

Naročila pošljite na naslov: **PREŠERNOVA DRUŽBA**, Borsetova 27, Ljubljana.

rojstni dan

V

JULIJU

Gabrijela DRAB
Anton OROŽIM
Janez DEBEVEČ
Marija HRANIČ
Marta FELDI
Antun MARTINJAŠ
Cilka JERLAH
Amalija VERBIČ
Ana HAJDAROVIČ
Marija KERZNAR
Anton ŽAGAR
Šefik BOSNIČ
Ana KOLENC
Rozalija VIDIČ
Nada JOVANOVIČ
Rufada BOSNIČ
Fanija FILOPOSKA
Dragan LEBAN
Marija GRČA
Ana ŽINKO
Anica NOVAK
Milena PETERLIN
Ilija VARDIČ
Majda REČEK
Vida ŠEME
Slavica BOŽOVIČ
Anica KASTELIČ
Anton GROZDEK
Agata STRAH
Ignac STRMOLE
Desanka ŽNIDARŠIČ
Matjaž BAVDEŽ
Anica MAVRIN
Suada LIVADIČ
Frančiška GORIŠEK
Marija DIMNIK
Vojka ILIČ
Darinka KUSARI

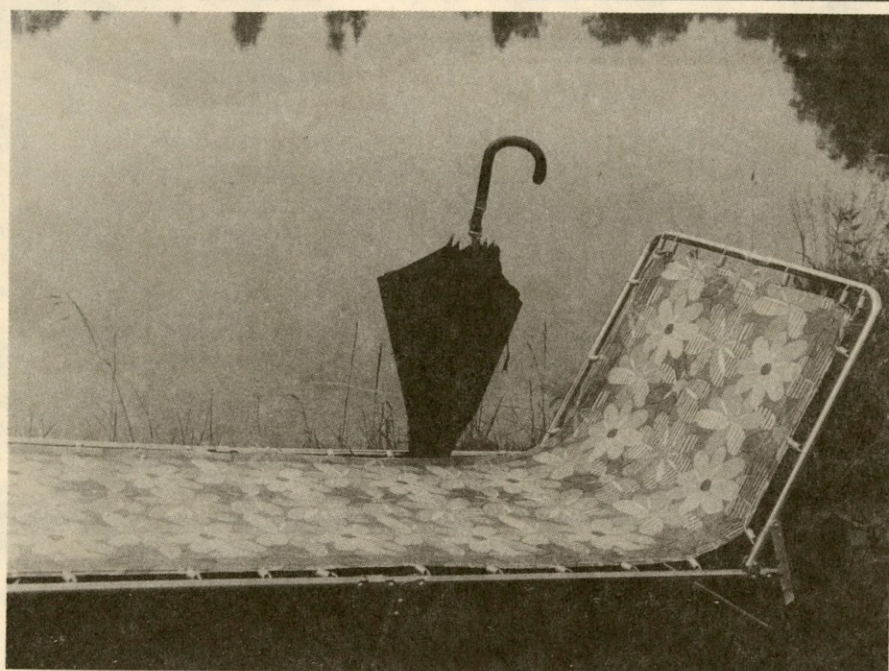
AVGUSTU

Ana TRDIN
Vinko MUHIČ
Nada TILEVA
Justina MRAMOR
Anton NERAT
Jožica JERŠIN
Mira GRBIČ
Nada ŽAGAR
Violetka DRAGIČ
Alojzija KUTNAR
Avgust GRABLJEVEC
Milan HAJDAROVIČ
Olga KOBETIČ
Fadil ALIBEGOVIČ
Franjo ŠTIGLEC
Marjan BOŽIČ
Janja KELEBIČ
Zineta ČORDIČ
Aleš SMRDEL
Anton KONČAN
Alojz OMAHEN
Bojan PRIMOŽIČ
Dobrosav VOJSKIČ
Franc ULČAR
Franc MAGYAR
Mara OTRIN
Marija PREK
Anica TRAVEN
Jovanka KOSTREŠEVIČ
Fani MOŽINA
Marija ŠTEFANČIČ
Rasim MESIČ
Milan VUKAŠINOVIČ
Anton SETNIKAR
Marta BARBORIČ
Aleksander JAKOMIN
Marija MEDVED
Anica KASTELIČ
Fikreta SINANOVIČ
Marija KOPAČ
Genevefa ZORC
Janez PIRC

SEPTEMBRU

Anica PUC
Rezka VINKLER
Zoran ŠMIGIČ
Obrenka DAMJANOVIČ
Jožica KALIŠEK
Marija SITAR
Zineta NUHANOVIČ
Anica FORTUNA
Anton KASTELIČ
Dorica ZAGOREC
Vera SIRNIK
Alojzija KLEMENČIČ
Nada MOSTAR
Stanka DIMITRIJEVIČ
Jože DROBNIČ
Stane KONČINA
Zinka KENDA
Avgust KASTELIČ
Majda SMILJANIČ
Fani PAVLIHA
Ivanka SREBRNJAK
Anka VRČEK
Edvard BOMBOK
Milivoje PETROVIČ
Venčeslav MOHORČO
Vidak MARINKOVIČ
Marija NEMEC
Albina ŽIŽAK
Peter ŽEMVA
Jelka LOKAR
Nataša SIREC
Marija KRANJC
Rudi FRANCELJ
Ljuba NANUT
Julka PRISTOPEČ
Slavica KOLAR
Katarina SMREKAR

čestitamo

Prijetne počitnice

veliko oddiha in počitka
vam želi
uredništvo

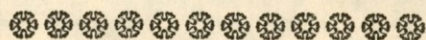
Ali je res tako težko...?

Ni težko, le poskusiti je treba. Nešteto razglednic s pozdravi v času dopustov prihaja z morja in drugih turističnih točk. Zakaj ne bi enkrat naslovili za naše glasilo opisan prijeten dogodek, vaše počutje, morda kritično vprašanje ali pohvalo o našem domu v Bašaniji, morda z Uskovnice, kamor se boste nekateri napotili na desetdnevni oddih. Morda bi za objavo v glasilu fotografirali zanimiv motiv. Marsikaj se ponuja kar samo od sebe, samo opaziti je treba in včasih

dodati kakšno malenkost. Možnosti je vedno dovolj !!!

Naše glasilo izide zopet v septembru, v mesecu, ko bomo še polni različnih vtisov o preživetih prostih dnevih. Spomini bodo ostali in če boste prijeli za pero in foto-grafski aparat, bodo še bolj doživeti.

Poskusite in spoznali boste, da res ni težko. Vsak vaš prispevek bomo z veseljem objavili, če bo naslovljeno na uredništvo glasila GLAS ZMAJA. -Ur.

Pa še to!

NA SESTANKIH NE BOMO VEČ
KADILI

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb je na zasedanju dne 12.6.1981 obravnaval pripombe iz poprejšnje obravnave na pravilnik o varstvu pri delu delovne skupnosti.

Pripomba v javni obravnavi je bila tudi na kajenje v zaprtih prostorih. Delegati so ugotavljali, da je neprimerno da se kadi v jedilnici in na sestankih.

Delavski svet je pravilnik o varstvu pri delu v delovni skupnosti sprejel, v 45. členu pa je pod navedbo: da se ohranja predpisana čistoča zraka dodana: prepoved kajenja na sestankih.

V primeru kršitve te določbe stori delavec hujšo kršitev delovne obveznosti.

Pravilnika o varstvu pri delu v temeljnih organizacijah te določbe ne vsebujeta. Postavlja se vprašanje, ali se odslej ne bo kadilo na sestankih v delovni skupnosti, ali tudi v temeljnih organizacijah? Vsekakor pa je prav, da smo tudi na ta način - to je v samoupravnem splošnem aktu - začeli urejati problematiko kajenja in ohranjanja čistoče zraka.

mk

dopisujte v
GLAS ZMAJA

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna organizacija ISKRA - Industrija baterij ZMAJ n.sol.o. Ljubljana, Stegne številka 23. Glasilo ureja uredniški odbor: Aleksander Jakomin, Antonija Krek, Fadil Alibegovič, Pavla Grabljevec, Marija Kocman in Stane Savič. Odgovorni urednik: Mayer Marijan. Tiska tiskarna LJUBLJANA. Oproščeno prom. davka po pristojnem sklepu št.421-1/73

GLASNIK
GROSUPLJE p. o.